Lietas Nr. C37063616
Lietas arhīva Nr. C-0636-16/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Tukumā, 2016.gada 27.maijā

Tukuma rajona tiesa
tiesnese K.Vanaga
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam.
Tiesa

konstatēja

2016.gada 8.martā /pers. A/ (turpmāk tekstā prasītāja) cēla Tukuma rajona tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk tekstā atbildētāja) par uzturlīdzekļu piedziņu nepilngadīgo /pers. C/ un /pers. D/ uzturam LR Ministru kabineta noteikumos noteiktajā minimālajā apmērā.

Prasītāja norāda, ka atbildētāja ir /pers. C/ un /pers. D/ māte. Ar Tukuma novada bāriņtiesas 2013.gada 31.oktobra lēmumu Nr.1-6/272, atbildētājai ir pārtrauktas bērnu aizgādības tiesības. Bērni dzīvo kopā ar prasītāju. Norāda, ka atbildētāja bērnu uzturēšanā nepiedalās, neatbalsta finansiāli.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 28.panta otro daļu, 41.panta pirmo daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 193.panta otro daļu, 128.panta otrās daļas 5.punktu, Civillikuma 177. un 179.pantu, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus bērnu uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā ik mēnesi, līdz bērnu pilngadībai.

Atbildētājai tiesas sūtījumi nosūtīti uz viņas deklarēto dzīvesvietu, kur personai, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteiktajam, ir pienākums būt sasniedzamai. Tiesā nav saņemti atbildētājas rakstveida paskaidrojumi vai iebildumi par celto prasību, viņa nav pieteikusi noraidījumu tiesnesei un nav iebildusi lietas izskatīšanai rakstveida procesā.

Ņemot vērā to, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem paziņots 2016.gada 15.aprīlī.

Tiesa atzīst, ka par lietas izskatīšanu procesa dalībniekiem paziņots atbilstoši likuma prasībām.

Tiesa, pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 177.pants nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu.

Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Atbilstoši Civillikuma 179.pantam vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērnu uzturēšanu neizbeidzas, ja bērni nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

No dzimšanas apliecību LV AC 0241155 un BAP 001078 kopijām redzams, ka /pers. D/ un /pers. C/ ir /pers. E/ un /pers. B/ dēli (lietas 7.-9.lapa).

Ar Tukuma novada bāriņtiesas 2013.gada 31.oktobra lēmumu, atbildētājai pārtrauktas /pers. D/ un /pers. C/ aizgādības tiesības (lietas 15.-16.lapa). No minētā lēmuma izriet, ka ar 2013.gada 12.septembra lēmumu Nr.1-6/238, bērni nodoti prasītājas aprūpē, kamēr bērnu vecāki atrodas ārzemēs.

Ar Tukuma novada domes izziņām pierādīts, ka /pers. D/ un /pers. C/ dzīvo kopā ar prasītāju (lietas 12.-14.lapa). Līdz ar to, tiesai nav pamata apšaubīt, ka prasītāja īsteno bērnu ikdienas aprūpi. Atbildētāja iebildumus tiesai nav izteikusi.

Saskaņā ar Civillikuma 252.pantu, aizbildņi aizvieto saviem aizbilstamajiem vecākus. Ņemot vērā minēto, prasītājai ir prasījuma tiesības pret atbildētāju.

Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.pants nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: 2.1. katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; 2.2. katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2015.gada 24.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" no 2016. gada 1.janvāra Ministru kabineta noteiktais minimālās mēneša darba algas apmērs ir 370 *euro*.

No lietas materiālos esošās /pers. D/ dzimšanas apliecības konstatējams, ka atbildētājas dēlam tiesas lietas izskatīšanas laikā ir 8 gadi. Līdz ar to minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam nedrīkstētu būt zemāks par 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas uz lietas izskatīšanas brīdi atbilst 111 *euro*. Savukārt /pers. C/ lietas izskatīšanas laikā ir 6 gadi, līdz ar to minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam nedrīkstētu būt

zemāks par 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas uz lietas izskatīšanas brīdi atbilst 92,50 *euro*.

Tiesa atzīst, ka prasība apmierināma un no atbildētājas piedzenami uzturlīdzekļi bērnu uzturam valsts noteiktajā minimālajā apmērā ik mēnesi, sākot no prasības iesniegšanas, dienas 2016.gada 8.marta līdz bērni sasniegs pilngadību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots (Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts), piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Konkrētajā gadījumā tas atbilst 2442 *euro*, no kuriem atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktam aprēķināma valsts nodeva, kas ir 320,10 *euro* plus 4 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 2134 *euro*. Attiecīgi (2442-2134)x4%+320,10=332,42. Turklāt, kā izriet no lietai pievienotās pavēstu izdrukas, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 9,02 *euro.* Tādējādi no atbildētājas par labu valstij piedzenama valsts nodeva 332,42 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 9,02 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civillikuma 177., 179.pantu, Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 93.panta pirmo daļu, 190., 193. pantu, 43.panta ceturto daļu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus:

- /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam sākot no 2016.gada 8.marta 111 *euro* (simts vienpadsmit *euro*) apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz brīdim, kad /pers. D/ sasniegs 18 (astoņpadsmit) gadu vecumu;
- /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam sākot no 2016.gada 8.marta 92,50 *euro* (deviņdesmit divi *euro*, piecdesmit centi) apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25% (divdesmit piecu procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz brīdim, kad /pers. C/ sasniegs 7 (septiņu) gadu vecumu, bet pēc tam ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz brīdim, kad /pers. C/ sasniegs 18 (astoņpadsmit) gadu vecumu;

Uzturlīdzekļi pārskaitāmi prasītājas bankas kontĀ Nr./konta numurs/, AS "Swedbank".

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus - valsts nodevu 332,42 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,02 *euro*, kopā piedzenot 341,44 *euro* (trīs simti četrdesmit viens *euro*, četrdesmit četri centi).

Valsts nodeva 332,42 *euro* iemaksājama:

Saņēmējs: Valsts kase, NMR90000050138, konts LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka – Latvijas Banka kods TRELLV22, mērķis – valsts nodeva tiesu iestādē.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 9,02 *euro* iemaksājami:

Saņēmējs: Tiesu administrācija, Mūkusalas iela 41b NMR 90001672316, konta Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis-ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Maksājumus apliecinoši dokumenti sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzami Tukuma rajona tiesas kancelejā, pretējā gadījumā tiesa nodos spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš ir 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā, no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas sūdzību iesniedzot Tukuma rajona tiesā.

Tiesnese K.Vanaga